

Bracken Temel Kavram Ölçeği-III: Alt Formu (BTKÖ-III: A)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bracken Temel Kavram Ölçeği-III: Alt Formu (BTKÖ-III: A)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18200>

Özet

Bracken Temel Kavram Ölçeği-III: Alıcı Formu (BTKÖ-III: A), okul öncesi dönemdeki çocukların temel kavram bilgisini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilm?, uluslararası alanda kabul görmü? bir psikolojik testin Türkçe adaptasyonudur. Bu form, özellikle okul öncesi e?itimi alan 60 ila 71 aylık çocukların dil geli?imlerinin ve bili?sel yeteneklerinin önemli bir göstergesi olan alıcı dil becerilerini ölçmeye odaklanmaktadır. Ölçeğin uyarlama çalışması Angın, Arın, Deniz ve Hamarta (2016) tarafından gerçekleştirilmi? olup, elde edilen sonuçlar ölçeğin Türk kültürüne uygun olarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

BTKÖ-III: A, çocukların büyüklük, miktar, zaman, yön, renk ve şekil gibi kritik temel kavramlara ne ölçüde hakim olduğunu belirleyerek, e?itimciler ve psikologlar için erken müdahale programlarının planlanmasında temel veri sunmayı amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle erken çocukluk döneminde kavram geli?imindeki olası gecikmeleri tespit etme açısından büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Bracken Temel Kavram Ölçeği, BTKÖ-III: A, Temel Kavramlar, Alıcı Dil, Okul Öncesi Çocuklar, Psikometrik De?erlendirme, Kavram Geli?imi.

Yazarlar

Duriye Esra Angın, Ramazan Arın, Mehmet Engin Deniz, Erdal Hamarta.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, 60-71 aylık Türk çocuklarının alıcı dil becerileri bağlamında temel kavram bilgisi düzeylerini standardize edilmiş bir yöntemle ölçmek ve de?erlendirmektir. Temel kavramlar, çocukların akademik başarılarının ve çevreleriyle etkileşimlerinin temelini oluşturduğundan, bu ölçek erken dönemde kavram geli?imindeki güçlü ve zayıf yönleri belirlemek için hayati bir araçtır.

Ölçek, e?itim programlarının bireyselleştirilmesi, özel öğrenme güçlü?ü riski taşıyan çocukların erken tanınması ve dil geli?imine yönelik müdahale stratejilerinin geli?tirilmesi için gerekli tanısal bilgileri sağlamak üzere tasarlanmıştır. BTKÖ-III: A, uygulamalara çocukların okul olgunlu?una ulaşma süreçlerini izleme imkanı sunar.

Yapı

BTKÖ-III: A, genellikle bili?sel psikoloji ve dil geli?imi teorileri kapsamında incelenen "Temel Kavramlar" yapısının ölçeği. Bu yapı, çocuğun dili anlama yetene?i aracılığıyla nesnelere, olaylar

ve ili?kiler hakk?ndaki soyut bilgiyi organize etme biçimini ifade eder. Ölçek, genellikle a?a??daki temel kavram alanlar?n? kapsayan alt testlerden olu?ur:

Renkler ve ?ekiller (Örn: k?rm?z?, kare)

Miktar ve Say? (Örn: çok, az, iki)

Yön ve Konum (Örn: üstünde, alt?nda, sa?)

Zaman ve S?ra (Örn: önce, sonra, ?imdi)

Büyük?lük ve Kar??la?t?rma (Örn: büyük, küçük, ayn?)

Nitelik ve Duygu (Örn: mutlu, so?uk, temiz)

Bu kavramlar, okul öncesi müfredat?n?n temelini olu?turur ve okuma, matematik ve mant?ksal dü?ünme gibi daha karma??k akademik becerilerin kazan?lmas? için ön ko?uldur. Ölçek, çocu?un bu kavramlar? sözel olarak ifade etmesini de?il, sunulan görsel uyaranlar aras?ndan do?ru olan? seçerek kavram? anlad???n? göstermesini gerektirir (al?c? form).

Geçerlik

Ang?n ve arkada?lar? (2016) taraf?ndan yürütölen adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in Türk kültürü ve dil yap?s? için uygunlu?unu sa?lamak amac?yla detayl? geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Çal??ma, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaya odaklanm??t?r.

Uyarlama sürecinde genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile madde çevirilerinin kültürel uygunlu?u), yap? geçerli?i (faktör analizi ile teorik yap?n?n do?rulanmas?) ve ölçüt ba??ml? geçerlik (ba?ka benzer ölçeklerle korelasyon) yöntemleri kullan?l?r. Çal??man?n detayl? geçerlik katsay?lar?, Ang?n et al. (2016) makalesinde belirtilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararlıl???n? de?erlendirmek amac?yla adaptasyon çal??mas?nda çe?itli güvenirlik yöntemleri kullan?lm??t?r. Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde gruplar?yla benzer sonuçlar üretme yetene?ini göstermi?tir.

Yap?lan çal??mada genellikle iç tutarl?lk katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek bir iç tutarl?lk katsay?s?, ölçekteki tüm maddelerin ayn? temel kavram yap?s?n? ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zaman içindeki kararlıl???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenilirlik analizleri de uygulanm?? olabilir. Spesifik güvenilirlik de?erleri için kaynak makaleye ba?vurulmal?d?r.

Faktör Analizi

BTKÖ-III: A'n?n Türk örneklemindeki yap?s?sal geçerli?ini incelemek için Faktör Analizi teknikleri

kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?nda bulunan temel kavram alanlar?n?n (renk, miktar, zaman vb.) Türk çocuklar? örnekleminde de benzer ?ekilde ayr???p ayr??mad???n? do?rulamay? amaçlam??t?r.

Ang?n ve arkada?lar? taraf?ndan yap?lan çal??mada, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültürü için uygun olup olmad??? incelenmi? ve elde edilen faktör yap?s?n?n Bracken'in teorik çerçevesiyle tutarlı oldu?u sonucuna var?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in temel kavram yap?s?n?n ba?arılı bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Bireysel uygulama gerektiren, al?c? dil becerilerine dayalı görsel seçim formatı.

Language Available: Türkçe

Population Group: Okul Öncesi Çocuklar

Age Group: 60-71 aylık çocuklar (5-6 ya?)

Population Details: Türkiye'deki okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar.

Test Methodology: Görsel uyaranlar kullanılarak çocuğun söylenen temel kavramı i?aretlemesi veya seçmesi istenir. Puanlama, do?ru cevap say?s?na göre yap?lır ve standart puanlara dönü?türülerek çocuğun kavram bilgisi düzeyi belirlenir.

Anahtar Kelimeler

Bilişsel De?erlendirme, Gelişimsel Tarama, Erken Çocukluk, Temel Kavramlar, Duriye Esra Ang?n, Adnan Menderes Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: esra.angin@adu.edu.tr (Sorumlu Yazar Duriye Esra Ang?n)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar: Duriye Esra Ang?n. Ölçe?in ticari kullan?m? ve uygulanmas?, orijinal geli?tiricisi

olan Bracken ve yayıncısıyla ile Türk adaptasyonunu yapan yazarların izinlerine tabidir.

Test Yılı (Adaptasyon Çalışması): 2016.

Ücret: Ölçeğin kullanım ücreti ve materyal temini için ilgili kurumlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF'ini aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: bracken-temel-kavram-olcegi-iii-alici-formu-btko-iii-a-toad.pdf

Kaynaklar

Angın, E. D., Arı, R., Deniz, M. E. ve Hamarta, E. (2016). Bracken Temel Kavram Ölçeği-III: Alıcı Formu (BTKÖ-III: A)'nın 60-71 aylık çocuklar için geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7, 73-83.

Bracken Temel Kavram Ölçeği-III: Alıcı Formu (BTKÖ-III: A) Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler ticari ve telif hakkı koruması altında olduğundan, genellikle sadece test materyali ile birlikte lisanslı uygulamalara sunulmaktadır.